

Sopimuksen tarkoituksena on määritellä sopimuksessa mukana olevien valtuustoryhmien välille tietyt peruseriaatteet ja tavoitteet, joiden noudattamiseen ja toteuttamiseen allekirjoittaneet ryhmät sitoutuvat valtuustokaudeksi 2013-2016. Sopimusryhmien puheenjohtajat muodostavat neuvotteluryhmän, joka seuraa sopimuksen tavoitteiden toteutumista ja jossa muodostetaan yhteiset kannat keskeisissä asioissa. Neuvotteluryhmän puheenjohtaja on kaupunginhallituksen puheenjohtaja. Sopimusryhmät allekirjoittavat myös rasismin vastaisen sopimuksen.

Sopimuksen **peruseriaatteet** ovat:

- 1. Terve talous on kaiken toiminnan perusta**
- 2. Turvataan peruspalvelut**
- 3. Sitoudutaan kestävän kasvun ja kestävän kehityksentavoitteiseen – ilman työpaikkoja ei ole kasvua, eikä työpaikkoja synny ilman yritysystävällistä ilmapiiriä**
- 4. Uusi Turku on 2016 vahva ja nykyistä laajempi seutukunnan keskus**

Turku on eurooppalainen kulttuurikaupunki

Uusi Turku-sopimus lähtee rakentamaan vetovoimaista, menestyvää Turkuja, joka on yksi johtavista Itämerenalueen kasvukeskuksista. Uudistunut, kaksikielinen Turku on hyvä paikka asua, elää, yrittää ja tehdä töitä. Uudistunut Turku on historiaansa kunnioittava, aktiivinen kansainvälinen toimija, johtava suomalainen yliopisto- ja koulutuskaupunki ja eurooppalainen kulttuurikaupunki. Kulttuuri ymmärretään Turussa laajasti niin, että se tarkoittaa myös liikuntaa ja urheilua. Turku on myös vetovoimainen matkailukaupunki. Uudistunut Turku on sosiaalisesti vastuullinen ja sitoutunut ympäristön huomioon kestävään kehitykseen.

Uudistuneessa Turussa asioiden valmistelu ja päätöksenteko on avointa ja vuorovaikutteista asukkaiden, yritysten ja muiden keskeisten tahojen kanssa. Turussa kuntalaiset tietävät milloin ja miten asioihin on vaikutettava ja osallisuuden kehittäminen on lisännyt kiinnostusta yhteisten asioiden hoitoon.

Uusi kaupunkistrategia viitoittaa tulevaisuutta

Kaupungille laaditaan kevään 2013 aikana uusi kaupunkistrategia, joka pitää sisällään kaupungin pitkän aikavälin vision ja alkavan valtuustokauden tavoitteiden lisäksi pidemmän aikavälin tavoitteita. Kaupunkistrategia toimeenpannaan ja sen tavoitteita täsmennetään muilla laadittavilla strategisilla ohjelmilla ja suunnitelmilla, jotka kaupunginvaltuusto tai kaupunginhallitus hyväksyy. Kaupunkistrategian tavoitteiden asettaminen ja toimeenpano kytketään kiinteästi talousarvion laadintaan ja sen asettamiin reunaehtoihin. Sopimusryhmät tulevat käynnistyvässä strategiatyössä tarkemmin yhdessä linjaamaan tavoitteita koskien kaupungin eri toimintakokonaisuuksia.

Sopimusryhmät sitoutuvat kaupunginvaltuuston 2012 hyväksymän uuden toimintamallin linjauksiin ja tavoitteisiin, sekä uuden toimintamallin toimeenpanoon koko kaupunkikonsernin osalta. Uudistuksen lähtökohdaksi asetettiin, että kaupungilla on muuttuvaan toimintaympäristöön nähden ajantasainen, tulevaisuuteen suuntautunut ja kaupunkien joukossa edellä käyvä toimintamalli. Uudistuksen yleisiksi tavoitteiksi asetettiin: Asukas- ja asiakaslähtöisyys, parempi johtaminen ja päätöksenteko, ja tuottavuus ja uusiutuminen.

1. Tasapainoinen talous on tulevaisuuden perusta

Kansantalouden ja aluetalouden kasvun ennustetaan olevan alkavan valtuustokauden aikana hyvin hidasta, mikä aiheuttaa tarpeen sopeuttaa merkittävästi sekä koko julkistaloutta että kuntataloutta. Myös Turun kaupungin on välttämätöntä sopeuttaa toimintaansa ja talouttaan niin, että kaupungin talous on tasapainossa valtuustokauden viimeisenä vuonna 2016 ja kaupungin tulevaisuuden perusta on talouden osalta riittävän vahva turvaamaan jatkossakin laadukkaat palvelut ja kaupungin kehittämisen. Samalla on vahvistettava tulopohjaa ja lisättävä kaupungin vetovoimaa. Tasapainotavoitteen saavuttaminen edellyttää koko valtuustokaudelle asetettavaa talousraamia.

Valtuustoryhmät sitoutuvat tasapainotavoitteeseen ja koko valtuustokaudelle asetettavaan talousraamiin, sekä sen mukaiseen budjettiin ja toiminnan suunnitteluun. Talousraamin muodostavat kaupungin vuosikate ja nettovelka, jotka yhdessä ohjaavat toiminnan ja talouden suunnittelua sekä käyttötalouden että investointien osalta. Tavoitteeksi asetetaan, että

- 1. Valtuustokauden lopulla vuonna 2016 vuosikate kattaa investointien poistot.**
- 2. Nettovelka kasvaa maltillisesti: Vuoden 2012 ennuste on 120 milj. € ja tavoitteeksi vuodelle 2016 asetetaan 130 milj. €**

Toiminnan ja talouden sopeuttamiseksi asetettavaan valtuustokauden talousraamiin käynnistetään kaupunginhallituksen johdolla koko kaupunkikonsernin kattava uudistusohjelman laadinta, joka pitää sisällään sekä kaupunki että toimialakohtaisia toimenpiteitä. Uudistusohjelma kytkeytyy kaupungin toimintamalliuudistukseen, vuoden 2014 talousarvion laadintaan ja käynnistyvään strategiakauteen. Ohjelma hyväksytään valtuustossa kevätkauden 2013 aikana.

Kaupungin talouden kasvun tukemiseksi ja investointikyvyn ylläpitämiseksi ja suunnitelmakauden merkittävien tilahankkeiden rahoittamiseksi osana uudistamisohjelmaa päivitetään investiohjelma ja tehdään linjaukset omaisuusjärjestelyistä pysyvien vastaavien hyödykkeiden osalta. Kaupungin omistamien yhtiöiden omistusohjan laajentamisen mahdollisuudet selvitetään. Kaupungin tilojen käyttöä tehostetaan.

Valtuustoryhmät sitoutuvat kustannuskehityksen sopeuttamiseen ja siihen että koko valtuustokautta koskevat verolinjaukset tehdään uudistusohjelman valmistelun yhteydessä ja hyväksytään vuoden 2014 talousarvion käsittelyn yhteydessä. Lisäksi ryhmät sitoutuvat tukemaan jo vuonna 2012 käynnistettyjä toimenpiteitä, joilla menokehitystä kyetään nopeavaikutteisesti hillitsemään, sekä tuottavuutta ja taloudellisuutta edistämään kaikilla tasoilla. Uudistusohjelman toimeenpanoa ja talouden tasapainottamista seurataan kaupunginhallituksen toimesta, jonne kaupunginjohtajan johdolla tuodaan tarvittaessa esityksiä lisätoimenpiteistä, niiden valmistelusta ja vaikutuksista. Ohjelman toteutumista seurataan myös sopimusryhmien neuvotteluryhmässä.

Kansantalouden tilaa ja sen muutosten vaikutuksia kaupungin talouteen ja toimintaan seurataan tiiviisti, ja mikäli kaupunkiin nähden ulkoisista syistä syntyy tarve tarkistaa hyväksytyä valtuustokauden talousraamia, tehdään se yhdessä kaupunginjohtajan johtaman valmistelun pohjalta.

Valtuustokauden puolivälissä (2015 alkuvuoden aikana) tehdään välitarkastelu, jossa arvioidaan miten tavoitteet ovat toteutumassa ja mitä mahdollisia muutoksia ja lisätoimenpiteitä tulee tehdä. Suunnitteluluvut menojen ja tulojen osalta täsmennetään vuosittain talousarvion laadinnan yhteydessä niin että vuodelle 2016 asetettu tasapainotavoite saavutetaan

Vuosikatteen kehitys tilinpäätöksestä 2011 taloussuunnitelmakauden vuoteen 2016 löytyy liitteestä 2, joka on tehty vuoden 2012 olettamilla ja liitteessä kuvatuilla vertailukelpoistamistoimenpiteillä. Nämä toimivat kuvauksena sopeuttamistarpeesta vuoden 2012 tiedoilla.

2. Uudistuvassa Turussa kaupunkilaisille turvataan laadukkaat peruspalvelut.

Ennaltaehkäisy on avainsana palveluiden järjestämisessä ja siihen panostetaan. Hyvinvointia edistävät yhtäläillä liikuntaan kannustava turvallinen ympäristö kuin luovuuteen ja toimeliaisuuteen.

teen innostavat kulttuuri- ja vapaa-aikapalvelut, siinä missä oikea-aikaiset sosiaali- ja terveydenhuollon palvelutkin. Varhaiskasvatuksen kehittämistä jatketaan tarjoamalla perheiden eritarpeista lähteviä, monipuolisia palveluita. Uudistuvan Turun perusopetus on laadukasta ja tarjoaa riittävät tukipalvelut. Kansalaisjärjestöt otetaan tiiviimmin mukaan kehittämään hyvinvoivaa Turku. Uudistuneessa Turussa myös tasataan hyvinvoinnin eroja kaupungin eri alueiden välillä, lähipalveluista pidetään huolta ja maahanmuuttajien kotouttamistoimintaa kehitetään.

Osana uudistusohjelman laadintaa tehdään koko kaupungin toiminnan kattava palveluanalyysi sen arvioimiseksi, tehdäänkö strategiaan tavoitteisiin nähden oikeita asioita ja tehdäänkö niitä oikealla tavalla.

Toimintojen vaikuttavuutta arvioidaan entistä paremmin voimavarojen ohjaamiseksi mahdollisimman tuloksellisesti. Samalla arvioidaan mistä toimintatavoista ja -malleista on perusteltua luopua ja mitä palveluja voidaan korvata vaikuttavuudeltaan paremmilla. Uusien palveluprosessien kehittämisessä ja toimintamallien käyttöönottamisessa panostetaan henkilöstön osaamisen ja ideoiden hyödyntämiseen ja hyvään johtamiseen ja vuorovaikutukseen.

Kaupungilla on kaikissa tilanteissa vastuu palveluiden laadusta. Turun kaupunki vastaa palveluiden järjestämisestä ja suurimmalta osalta niiden tuotannosta. Lähtökohtana on, että tuotantomuodoksi valitaan kaupungin edun kannalta paras tuottaja. Tuotanto voidaan tehdä omana työnä, kumppanuutena, ostopalveluina tai palvelusetelillä yrityksiltä tai järjestöiltä. Tavoitteena on, että palvelut tuotetaan laadukkaasti ja nykyistä kustannustehokkaammin.

Tarkemmat linjaukset tuotantotavoista määritellään kutakin palvelua ohjaavassa strategiassa.

Kaupungin hankintaosaamista kehitetään edelleen palveluiden laadun turvaamiseksi ja pienyritysjäykkyyden edistämiseksi. Asiakaspalvelujärjestelmää hyödynnetään palveluiden laadun kehittämisessä.

3. Sitoudutaan kasvun ja kestävän kehityksen tavoitteeseen – ilman työpaikkoja ei ole kasvua, eikä työpaikkoja synny ilman yritysystävällistä ilmapiiriä

Kaupunkistrategiassa asetetaan tavoitteet ja luodaan tahtotila kilpailukyvyyn parantamiseksi ja kasvun luomiseksi sekä osoitetaan kaupunkikehittämisen ja aluekehittämisen suunnat. Elinkeinopoliittiset tavoitteet asetetaan yhteistyössä yrittäjien ja elinkeinoelämän edustajien kanssa. Kaupungin palveluvalmiutta parannetaan ja byrokratiaa kevennetään. Turun keskustaa kehitetään seudun merkittävimpana liikekeskuksena ja työpaikka-alueena.

Turku tukee yrittäjyyttä ja yritys-elämän toimintaedellytyksiä ja on luotettava sekä pitkäjänteinen kumppani yrityksille. Kaupunki tukee niin yritysten kuin työpaikkojen syntymistä ja pysymistä Turussa. Yrityksille etsitään ja löydetään joustavasti ja nopeasti tontteja, jotta sijoittautuminen Turkuun on helppoa. Yritysvaikutusten arviointi on luonteva osa parempaa valmistelua ja päätöksentekoa.

Uudistunut Turku on myös asukasmäärältään kasvava alueen keskus. Kaupungin vetovoimaisuutta tuetaan osaavalla elinkeino- ja koulutuspolitiikalla, monipuolisella ja riittävällä asunto- ja tonttitarjonnalla koko Turun alueella. Täydennysrakentaminen kuuluu olennaisena osana kaupungin kilpailukyvyyn vahvistamiseen.

Turussa yliopistot, korkeakoulut ja ammatilliset opistot tarjoavat laadukasta opetusta, kansainvälisyyttä ja osaavaa työvoimaa elinkeinoelämän tarpeisiin sekä voimistavat Turun elinvoimaa ja kilpailukykyä. Strategista yhteistyötä yliopistojen kanssa syvennetään ja Turku on entistä houkuttelevampi kaupunki opiskelijoille ja tutkijoille. Uudistunut Turku on Suomen johtava yliopisto- ja koulutuskaupunki.

Nuoriso- ja pitkäaikaistyöttömyyttä alennetaan eri viranomaisten, kaupungin ja oppilaitosten avulla yhteistyöllä. Nuorisotakuun tavoitteista pidetään kiinni ja eriarvoistumista ehkäistään yhdessä valtion kanssa. Kaupungin työllistämistoimia sekä työllisyysmäärärahojen käyttöä tehostetaan.

Uudistunut Turku on kilpailukykyinen työnantaja, jossa erityisesti lähi- ja muutosjohtamista on kehitetty siten, että työntekijät kokevat olevansa mukana rakentamassa Turkoa. Työhyvinvointia seurataan ja parannetaan.

Uudistunut Turku on edistyksellinen ympäristöosaaja. Energian käyttöä tehostetaan ja pidetään yllä maan korkeatasoisinta jätehuoltoa. Uutta teknologiaa ja rakennustekniikkaa suositaan. Ilmasto- ja ympäristö- sekä kestävä kaupunkiliikenteen tavoitteet tarkistetaan osana kaupunki-strategian laadintaa. Pikaraitiotien yleissuunnitelman valmistuttua otetaan kantaa hankkeen toteuttamiseen ja aikatauluun.

4. Turku on vuonna 2016 nykyistä vahvempi ja laajempi seutukunnan keskus

Turun tulee ottaa käynnissä olevassa kuntauudistuksessa määrätietoinen veturin rooli ja yhdistää kuntien parhaat käytännöt seutukunnan eduksi. Turun on saavutettava halutun yhteistyö- ja liitoskumppanin asema naapurikuntien keskuudessa. Tämä tarkoittaa päätöksenteon nopeuden ja avoimuuden lisäämistä, toimivia peruspalveluita, tervettä taloutta ja hyvää eteenpäin katsovaa otetta.

Turku pyrkii vuoden 2013 aikana käynnistämään yhdessä seudun kuntien ja kuntaministeriön kanssa erityisselvityksen, jolla selvitetään perusteita tarkemmalle kuntajakoselvitykselle. Tavoitteena olisi synnyttää seudulle ”muutaman” vahvan peruskunnan kokonaisuus, jotka tekevät laajaa yhteistyötä. Selvityksin etsitään yhdessä seudun kuntien kanssa paras kunta- ja palvelurakenne. Lopulliset päätökset tehdään kunkin kunnan omassa valtuustossa.

Liitteet:

1. Sopimusryhmien keskinäinen sitoumus
2. Talouskehitystä kuvaavat taulukot vuoteen 2016
3. Rasismin vastainen sopimus

TURKU SOPIMUS 2013 – 2016

Sopimusryhmien allekirjoitukset:

KOK:

Petteri Orpo

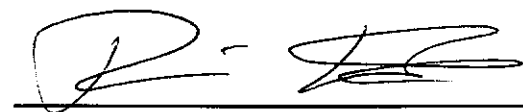

Pentti Huovinen

SDP:

Jarmo Rosenlöf

Toni Eklund

Vihreät:

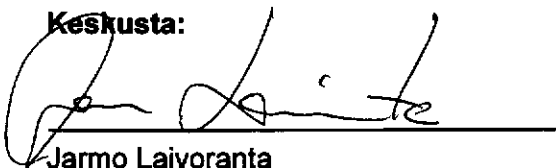
Elina Rantanen

PS:

Jouko Laakso

Keskusta:

Jarmo Laivoranta

RKP:

Christel von Frenckell-Ramberg

Barbro Schauman

KD:

Ville Auvinen

SKS:

Olavi Mäenpää